Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

13. studenoga 2025.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Obrada osobnih podataka i zaštita privatnosti u području elektroničkih komunikacija – Direktiva 2002/58/EZ – Članak 13. stavci 1. i 2. – Neželjene poruke – Pojam poruke izvršene ‚za potrebe izravnog marketinga' – Dobivanje elektroničkih kontaktnih podataka ‚u smislu prodaje proizvoda ili usluge' – Registracija na internetskoj platformi koja daje pristup dodatnom sadržaju – Slanje dnevnog biltena (*newsletter*) elektroničkom poštom – Uredba (EU) 2016/679 – Članak 6. – Zakonitost obrade – Članak 95. – Odnos s Direktivom 2002/58"

U predmetu C-654/23,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputila Curtea de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu, Rumunjska), odlukom od 20. ožujka 2023., koju je Sud zaprimio 2. studenoga 2023., u postupku

Inteligo Media SA

protiv

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP),

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: F. Biltgen, predsjednik vijeća, T. von Danwitz, potpredsjednik Suda, u svojstvu suca prvog vijeća, I. Ziemele (izvjestiteljica), A. Kumin i S. Gervasoni, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: R. Şereş, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 27. studenoga 2024.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Inteligo Media SA, S. A. Opriş i A.-M. Radu, *avocate*,

– za Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP), A. G. Opre, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: rumunjski

– za rumunjsku vladu, R. Antonie, E. Gane i L. Ghiță, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, A. Bouchagiar, P.-J. Loewenthal i L. Nicolae, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 27. ožujka 2025.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 13. stavaka 1. i 2. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL 2002., L 201, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 111.), kako je izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. (SL 2009., L 337, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 224. i ispravci SL 2017., L 162, str. 56. i SL 2018., L 74, str. 11., u daljnjem tekstu: Direktiva 2002/58), kao i članka 6. stavka 1., članka 83. stavka 2. i članka 95. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. i ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35., u daljnjem tekstu: OUZP), u vezi s člankom 15. stavkom 2. Direktive 2002/58.

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Inteligo Media SA i Autoritatee Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP) (Nacionalno nadzorno tijelo za obradu osobnih podataka (ANSPDCP), Rumunjska), u vezi s upravnom kaznom izrečenom tom društvu jer je ono obradilo osobne podatke svojih korisnika bez njihova pristanka.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2002/58

3 U uvodnim izjavama 2., 10., 40. i 41. Direktive 2002/58 navodi se:

„(2) Ova Direktiva traži poštovanje temeljnih prava te poštuje načela priznata posebno Poveljom [Europske unije o] temeljnim pravima […]. Ova Direktiva posebno traži osiguranje punoga poštovanja prava određenih u člancima 7. i 8. navedene Povelje.

[…]

(10) U području elektroničkih komunikacija Direktiva 95/46/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995., L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.),] primjenjuje se posebno na sva pitanja

koja se odnose na zaštitu temeljnih prava i sloboda, koja nisu posebno pokrivena odredbama ove Direktive, uključujući obveze osoba koje provode kontrolu i prava pojedinaca. […]

[…]

(40) Pretplatnicima treba pružiti zaštitne mehanizme protiv narušavanja njihove privatnosti neželjenim komunikacijama u svrhe izravnog marketinga, posebno putem automatiziranih pozivnih uređaja, telefaksa i e-mail poruka, uključujući SMS poruke. Ovi oblici neželjene komercijalne komunikacije mogu s jedne strane biti relativno jednostavni i jeftini za slanje ali, s druge strane, mogu predstavljati opterećenje i/ili trošak za primatelja. Štoviše, u nekim slučajevima njihov opseg može također uzrokovati poteškoće za elektroničke komunikacijske mreže i terminalnu opremu. Za takve oblike neželjenih komunikacija u svrhe izravnoga marketinga, opravdano je zahtijevati dobivanje prethodnoga izričitog pristanka primatelja prije nego što im se upute takve komunikacije. Jedinstveno tržište zahtijeva usklađen pristup osiguravanju jednostavnih pravila za poduzeća i korisnike na razini cijele Zajednice.

(41) U kontekstu postojećeg odnosa prema potrošačima, razumno je dopustiti uporabu podataka o elektronskim adresama za pružanje sličnih proizvoda ili usluga, no isključivo od strane iste tvrtke koja je dobila podatke o elektronskim adresama u skladu s Direktivom 95/46/EZ. Nakon dobivanja podataka o elektronskim adresama, potrošač treba biti obaviješten o njihovoj daljnjoj uporabi u svrhe izravnog marketinga na jasan i nedvojben način, te mu se treba pružiti mogućnost da odbije takvu uporabu. Ova mogućnost treba se nastaviti pružati sa svakom sljedećom porukom u vezi s izravnim marketingom, besplatno, izuzev troškova prijenosa odbijanja.”

4 Člankom 1. Direktive br. 2002/58, naslovljenim „Područje primjene i cilj”, u stavcima 1. i 2. određuje se:

„1. Direktiva osigurava usklađenost nacionalnih odredbi koje su potrebne kako bi se osigurala odgovarajuća razina zaštite osnovnih prava i sloboda, a posebno prava na privatnost i povjerljivost, s obzirom na obradu osobnih podataka u području elektroničkih komunikacija, te kako bi se osiguralo slobodno kretanje takvih podataka i elektroničke komunikacijske opreme i usluga u Zajednici.

2. Odredbe ove Direktive pojašnjavaju i nadopunjuju Direktivu 95/46/EZ u svrhe spomenute u stavku 1. Štoviše, one pružaju zaštitu legitimnih interesa pretplatnika koji su pravne osobe.”

5 Članak 2. Direktive 2002/58, naslovljen „Definicije”, u drugom stavku predviđa:

„Sljedeće definicije se također primjenjuju:

[…]

(d) ‚komunikacija’ znači svaka informacija koja se razmjenjuje ili prenosi između ograničenog broja stranaka putem javno dostupne elektroničke komunikacijske usluge. Ovo ne uključuje informaciju prenesenu kao dio usluge emitiranja za javnost putem elektroničke komunikacijske mreže, osim u onoj mjeri u kojoj se informacija može odnositi na pretplatnika ili na korisnika koji prima informaciju koji se mogu identificirati;

[…]

(h) ‚elektronska pošta' znači svaka tekstualna, glasovna, zvučna ili slikovna poruka poslana preko javne komunikacijske mreže koja se može pohraniti u mreži ili u primateljevoj terminalnoj opremi sve dok je primatelj ne preuzme;

[…]"

6 U skladu s člankom 13. te direktive, naslovljenim „Neželjene poruke":

„1. Korištenje sustava automatskog pozivanja i komuniciranja bez ljudskog djelovanja (automatskih pozivnih naprava), faksimila ili elektroničke pošte za potrebe izravnog marketinga može biti dozvoljeno samo u slučaju pretplatnika ili korisnika koji su za isto dali svoj prethodni pristanak.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kada fizička ili pravna osoba od svojih korisnika dobije njihove kontaktne podatke za elektroničku poštu, u smislu prodaje proizvoda ili usluge, u skladu s Direktivom 95/46/EZ, ista fizička ili pravna osoba može koristiti te navedene elektroničke kontaktne podatke za izravni marketing svojih sličnih proizvoda ili usluga, pod uvjetom da su korisnici jasno i izravno obaviješteni o mogućnosti protivljenja, besplatno i na jednostavan način, takvom korištenju elektroničkih kontaktnih podataka u trenutku njihovog prikupljanja, te uvijek kod slanja svake nove poruke, za slučaj da korisnik nije odmah odbio takvo korištenje.

[…]

4. U svakome slučaju, zabranjuje se slanje elektroničkih poruka za potrebe izravnog marketinga, koje su prikrivene ili je identitet pošiljatelja u čije se ime šalje poruka skriven, što je protivno članku 6. Direktive 2000/31/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL 2000., L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.)], kao i poruka iste prirode koje nemaju valjanu adresu na koju primatelji mogu dostaviti zahtjev za prestanak slanja takvih poruka ili koje potiču primatelje na posjećivanje web stranica koje nisu sukladne navedenom članku.

[…]"

OUZP

7 U uvodnoj izjavi 173. OUZP-a navodi se:

„Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na sva pitanja u vezi sa zaštitom temeljnih prava i sloboda u odnosu na obradu osobnih podataka koja ne podliježu posebnim obvezama s istim ciljem koji je utvrđen [Direktivom 2002/58], uključujući obveze voditelja obrade i prava pojedinaca. Kako bi se pojasnio odnos između ove Uredbe i [Direktive 2002/58], tu bi Direktivu trebalo izmijeniti na odgovarajući način. Nakon donošenja ove Uredbe, [Direktivu 2002/58] trebalo bi preispitati posebno kako bi se osigurala usklađenost s ovom Uredbom."

8 Članak 5. te uredbe, naslovljen „Načela obrade osobnih podataka”, u stavku 1. propisuje:

„Osobni podaci moraju biti:

(a) zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika (‚zakonitost, poštenost i transparentnost’);

(b) prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama; daljnja obrada u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe, u skladu s člankom 89. stavkom 1. ne smatra se neusklađenom s prvotnim svrhama (‚ograničavanje svrhe’);

[…]”

9 Članak 6. te uredbe, naslovljen „Zakonitost obrade”, u stavku 1. prvom podstavku predviđa:

„Obrada je zakonita samo ako i u onoj mjeri u kojoj je ispunjeno najmanje jedno od sljedećega:

(a) ispitanik je dao privolu za obradu svojih osobnih podataka u jednu ili više posebnih svrha;

(b) obrada je nužna za izvršavanje ugovora u kojem je ispitanik stranka ili kako bi se poduzele radnje na zahtjev ispitanika prije sklapanja ugovora;

[…]

(f) obrada je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete.”

10 Članak 7. te uredbe, naslovljen „Uvjeti privole”, glasi kako slijedi:

„1. Kada se obrada temelji na privoli, voditelj obrade mora moći dokazati da je ispitanik dao privolu za obradu svojih osobnih podataka.

2. Ako ispitanik da privolu u vidu pisane izjave koja se odnosi i na druga pitanja, zahtjev za privolu mora biti predočen tako da se može jasno razlučiti od drugih pitanja, u razumljivom i lako dostupnom obliku uz uporabu jasnog i jednostavnog jezika. Svaki dio takve izjave koji predstavlja kršenje ove Uredbe nije obvezujući.

[…]

4. Kada se procjenjuje je li privola bila dobrovoljna, u najvećoj mogućoj mjeri uzima se u obzir je li, među ostalim, izvršenje ugovora, uključujući pružanje usluge, uvjetovano privolom za obradu osobnih podataka koja nije nužna za izvršenje tog ugovora.”

11 U skladu s člankom 83. OUZP-a, naslovljenim „Opći uvjeti za izricanje upravnih novčanih kazni”:

„1. Svako nadzorno tijelo osigurava da je izricanje upravnih novčanih kazni u skladu s ovim člankom u pogledu kršenja ove Uredbe iz stavaka 4., 5. i 6. u svakom pojedinačnom slučaju učinkovito, proporcionalno i odvraćajuće.

2. Upravne novčane kazne izriču se uz mjere ili umjesto mjera iz članka 58. stavka 2. točaka od (a) do (h) i članka 58. stavka 2. točke (j), ovisno o okolnostima svakog pojedinog slučaja. Pri odlučivanju o izricanju upravne novčane kazne i odlučivanju o iznosu te upravne novčane kazne u svakom pojedinom slučaju dužna se pozornost posvećuje sljedećem:

(a) prirodi, težini i trajanju kršenja, uzimajući u obzir narav, opseg i svrhu obrade o kojoj je riječ kao i broj ispitanika i razinu štete koju su pretrpjeli;

(b) ima li kršenje obilježje namjere ili nepažnje;

(c) svakoj radnji koju je voditelj obrade ili izvršitelj obrade poduzeo kako bi ublažio štetu koju su pretrpjeli ispitanici;

(d) stupnju odgovornosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade uzimajući u obzir tehničke i organizacijske mjere koje su primijenili u skladu s člancima 25. i 32.;

(e) svim relevantnim prijašnjim kršenjima voditelja obrade ili izvršitelja obrade;

(f) stupnju suradnje s nadzornim tijelom kako bi se otklonilo kršenje i ublažili mogući štetni učinci tog kršenja;

(g) kategorijama osobnih podataka na koje kršenje utječe;

(h) načinu na koji je nadzorno tijelo doznalo za kršenje, osobito je li i u kojoj mjeri voditelj obrade ili izvršitelj obrade izvijestio o kršenju;

(i) ako su protiv dotičnog voditelja obrade ili izvršitelja obrade u vezi s istim predmetom prethodno izrečene mjere iz članka 58. stavka 2., poštovanju tih mjera;

(j) poštovanju odobrenih kodeksa ponašanja u skladu s člankom 40. ili odobrenih mehanizama certificiranja u skladu s člankom 42.; i

(k) svim ostalim otegotnim ili olakotnim čimbenicima koji su primjenjivi na okolnosti slučaja, kao što su financijska dobit ostvarena kršenjem ili gubici izbjegnuti, izravno ili neizravno, tim kršenjem.

[…]

5. Za kršenja sljedećih odredaba, u skladu sa stavkom 2., mogu se izreći upravne novčane kazne u iznosu do 20 000 000 [eura], ili u slučaju poduzetnika do 4 % ukupnog godišnjeg prometa na svjetskoj razini za prethodnu financijsku godinu, ovisno o tome što je veće:

(a) osnovnih načela za obradu, što uključuje uvjete privole u skladu s člancima 5., 6., 7. i 9.;

[…]”

12 Članak 95. te uredbe, naslovljen „Odnos s [Direktivom 2002/58]”, propisuje:

„Ovom Uredbom ne propisuju se dodatne obveze fizičkim ili pravnim osobama u pogledu obrade u vezi s pružanjem javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga u javnim komunikacijskim

mrežama u [Europskoj] [u]niji povezanih s pitanjima u pogledu kojih vrijede posebne obveze s istim ciljem iz [Direktive 2002/58].”

Direktiva 2000/31

13 Članak 2. Direktive 2000/31, naslovljen „Definicije”, predviđa:

„Za potrebe ove direktive, sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

[…]

(f) ‚komercijalno priopćenje’: svaki oblik priopćenja namijenje[n] promidžbi, izravno ili neizravno, roba, usluga ili ugleda poduzeća, organizacije ili osobe koje obavljaju trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili se bave reguliranom strukom. Sljedeće samo po sebi nije komercijalno priopćenje:

– informacije koje omogućuju izravan pristup aktivnosti poduzeća, organizacije ili osobe, posebno naziv domene ili adresa elektroničke pošte,

– komunikacije vezane uz robe, usluge ili ugled poduzeća, organizacije ili osobe koje su prikupljene na neovisan način, posebno bez razmatranja financijskih učinaka;

[…]”

14 Članak 6. te direktive naslovljen „Informacije koje treba dostaviti” određuje:

„Pored ostalih informacijskih zahtjeva utvrđenih pravom Zajednice, države članice moraju osigurati da komercijalna priopćenja koja čine u cijelosti ili djelomično uslugu informacijskog društva zadovoljavaju sljedeće uvjete:

(a) komercijalno priopćenje je jasno prepoznatljivo kao takvo;

(b) fizička ili pravna osoba u čije ime se šalje komercijalno priopćenje je jasno prepoznatljiv[a];

(c) promotivne ponude, kao što su popusti, nagrade i pokloni, ako su dozvoljeni u državi članici u kojoj davatelj usluga ima poslovni nastan, moraju biti jasno prepoznatljive kao takve, a uvjeti koji se moraju zadovoljiti za sudjelovanje moraju biti lako dostupni i jasno i jednoznačno navedeni;

(d) promotivna natjecanja ili igre, kada su dozvoljeni u državi članici u kojoj davatelj usluga ima poslovni nastan, moraju biti jasno prepoznatljivi kao takvi a uvjeti za sudjelovanje trebaju biti lako dostupni i jasno i jednoznačno navedeni.”

Rumunjsko pravo

Zakon br. 506/2004

15 Člankom 1. stavcima 2. i 3. Legee nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice (Zakon br. 506/2004 o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija) od 17. studenoga 2004. (*Monitorul Oficial al României*, dio I., br. 1101 od 25. studenoga 2004.) određuje se:

„2. Odredbe ovog zakona primjenjuju se na obradu osobnih podataka vezanih uz pružanje javno dostupnih usluga elektroničkih komunikacija na elektroničkim komunikacijskim mrežama, uključujući elektroničke komunikacijske mreže koje podržavaju prikupljanje podataka i naprava za identifikaciju.

3. Odredbe ovog zakona dopunjuju se odredbama Legee nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (Zakon br. 677/2001 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka) od 21. studenoga 2001. (*Monitorul Oficial al României*, dio I., br. 790 od 12. prosinca 2001.)."

16 Članak 2. Zakona br. 506/2004 u stavcima 1. i 2. predviđa:

„1. Za potrebe ovog zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

[…]

(d) komunikacija – svaka informacija koja se razmjenjuje ili prenosi između određenog broja sudionika putem javno dostupne elektroničke komunikacijske usluge; to ne uključuje informaciju koja se prenosi javnosti putem elektroničke komunikacijske mreže u okviru usluge audiovizualnog programa u mjeri u kojoj se ne može uspostaviti poveznica između dotične informacije i pretplatnika ili korisnika koji prima informaciju kojeg se može identificirati;

[…]

2. Definicije iz […] članka 1. točaka 1. i 8. Legee nr. 365/2002 privind comerțul electronic [(Zakon br. 365/2002 o elektroničkoj trgovini) od 7. lipnja 2002. (koji je ponovno objavljen u *Monitorulu Oficial al României*, dio I., br. 959 od 29. studenoga 2006.)] […] primjenjuju se i na ovaj zakon."

17 U skladu s člankom 12. stavcima 1. i 2. Zakona 506/2004:

„1. Zabranjuju se komercijalna priopćenja korištenjem automatiziranih sustava pozivanja i komunikacije za koje nije potrebna intervencija ljudskog operatera, telefaksom, elektroničkom poštom ili bilo kojim drugim načinom koji se koristi javno dostupnim elektroničkim komunikacijskim uslugama, osim ako je dotični pretplatnik ili korisnik prethodno dao izričit pristanak za primanje takvih priopćenja.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1., ako fizička ili pravna osoba izravno od korisnika primi adresu elektroničke pošte prilikom prodaje proizvoda ili usluge tom korisniku, u skladu sa

Zakonom br. 677/2001, ta fizička ili pravna osoba može se koristiti tom adresom u svrhu komercijalnih priopćenja koja se odnose na slične proizvode ili usluge koje stavlja na tržište, pod uvjetom da potrošačima jasno i izričito ponudi mogućnost protivljenja takvom korištenju na jednostavnan i besplatan način, kako prilikom dobivanja adrese elektroničke pošte tako i prilikom svake poruke, ako se kupac tomu prvotno nije usprotivio.”

18 Članak 13. stavci 1., 2. i 5. Zakona br. 506/2004 glase kako slijedi:

„1. Upravne prekršaje čine sljedeća djela:

[…]

(q) nepoštovanje odredaba članka 12. o neželjenim porukama.

2. Upravni prekršaji iz stavka 1. točaka (a) do (l), (n), (o) i (q) kažnjavaju se novčanom kaznom od 5000 [rumunjskih leja (RON) (oko 984 eura)] do 100 000 [RON (oko 19 697 eura)], a za trgovačka društva s prometom većim od 5 000 000 [RON (oko 984 892 eura)], […] novčanom kaznom koja može iznositi do 2 % prometa.

[…]

5. Osoblje ANSPDCP-a koje je za to ovlašteno utvrđuje upravne prekršaje iz stavka 1. točaka (a) do (j) i (l) do (q) te primjenjuje kazne.”

Zakon br. 365/2002

19 U članku 1. točki 8. Zakona br. 365/2002 predviđa se:

„Za potrebe ovog zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

[…]

8. komercijalno priopćenje – bilo koji oblik komunikacije namijenjen promidžbi, izravno ili neizravno, proizvoda, usluga, slike, imena ili naziva, potpisa ili logotipa trgovca ili člana regulirane profesije; sljedeće samo po sebi nije komercijalno priopćenje: informacije kojima se omogućuje izravan pristup djelatnosti fizičke ili pravne osobe, posebno naziv domene ili adresa elektroničke pošte, komunikacija povezana s proizvodima, uslugama, slikama, imenima ili znakovima fizičke ili pravne osobe, koju obavlja treća osoba neovisna o toj osobi, posebno kada se te informacije obavljaju besplatno.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

20 Inteligo Media izdavač je internetske informativne publikacije avocatnet.ro za informiranje šire javnosti, koja nije stručna u pravnom području, o zakonodavnim izmjenama do kojih svakodnevno dolazi u Rumunjskoj.

21 To je društvo 27. srpnja 2018. pod trgovačkim nazivom „Service Premium” predstavilo sustav pretplate uz plaćanje za dio sadržaja koji pruža svojim čitateljima. Na dan nastanka činjenica u glavnom postupku navedeno društvo omogućavalo je svakom korisniku besplatnu vizualizaciju

najviše šest članaka mjesečno. Kako bi pristupio dodatnim člancima, korisnik o kojem je riječ morao je najprije kreirati besplatan račun na predmetnoj internetskoj platformi, što je podrazumijevalo da taj korisnik prihvaća ugovorne uvjete pružanja usluge „Service Premium”. Pretplatom na tu uslugu, navedeni korisnik stjecao je pravo besplatno pristupiti dvama dodatnim člancima mjesečno i besplatno primiti, elektroničkom poštom, dnevni bilten (*newsletter*), naslovljen „Personal Update”, koji je sadržavao pregled promjena u zakonodavstvu od prethodnog dana i hiperpoveznicu na relevantne članke dostupne na toj platformi, kao i pravo pristupiti, opcionalno i uz plaćanje, svim člancima iz publikacije i primiti, putem elektroničke pošte, razrađeniju verziju tog biltena naslovljenu „Informativni sažeci”.

22 Prilikom kreiranja tog računa korisnici su mogli odabrati opciju da ne primaju bilten „Personal Update”, označivši potvrdni okvir „Ne želim primiti ‚Personal Update’” na internetskom obrascu koji treba ispuniti u tu svrhu. Isto tako, u trenutku primanja bilo koje vijesti korisnici koji više nisu željeli primati bilten mogli su pritisnuti opciju „OTKAZIVANJE PRETPLATE”.

23 ANSPDCP je 26. rujna 2019. sastavio zapisnik o utvrđenju i upravnoj kazni kojim je društvu Inteligo Media izrekao novčanu kaznu u iznosu od 42 714 rumunjskih leua (oko 9000 eura) zbog povrede članka 5. stavka 1. točaka (a) i (b), članka 6. stavka 1. točke (a) i članka 7. OUZP-a. ANSPDCP je smatrao da to društvo nije moglo dokazati da je od 4357 korisnika dobilo izričitu privolu za obradu njihovih osobnih podataka (elektronička pošta, lozinka, korisničko ime) i da je obradilo te podatke na način koji nije u skladu sa svrhom u koju su prvotno prikupljeni. Naime, navedeni podaci, koji su prvotno prikupljeni u svrhu izvršenja predmetnog ugovora, obrađeni su u svrhu dostave biltena „Personal Update”.

24 Društvo Inteligo Media podnijelo je Tribunalulu București (Viši sud u Bukureštu, Rumunjska) zahtjev za poništenje tog zapisnika.

25 U prilog svojem zahtjevu društvo Inteligo Media osobito je tvrdilo da bilten „Personal Update”, zbog svojeg sadržaja koji je u biti uredničke prirode, ne ispunjava zakonom predviđene uvjete da bi ga se kvalificiralo kao „komercijalno priopćenje”. Međutim, opreza radi, obrada osobnih podataka zbog prosljeđivanja tog biltena temeljila se na članku 12. stavku 2. Zakona br. 506/2004, kojim se u rumunjsko pravo prenosi članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58, i na članku 6. stavku 1. točki (f) OUZP-a. To je društvo tako korisnicima dalo pravo da se protive primitku navedenog biltena kao i pravo na otkazivanje pretplate nakon primitka takvog biltena.

26 Presudom od 5. lipnja 2020. Tribunalul București (Viši sud u Bukureštu) odbio je taj zahtjev, pri čemu je prihvatio argumente koje je iznio ANSPDCP.

27 Presudom od 15. travnja 2021. Curtea de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu, Rumunjska), odlučujući o žalbi koju je društvo Inteligo Media podnijelo protiv te presude, ukinula je tu presudu i vratila predmet Tribunalulu București (Viši sud u Bukureštu) na ponovno odlučivanje, uz obrazloženje da potonji sud nije dostatno obrazložio navedenu presudu.

28 Nakon preispitivanja, presudom od 15. prosinca 2021. Tribunalul București (Viši sud u Bukureštu) djelomično je prihvatio zahtjev društva Inteligo Media i smanjio iznos novčane kazne koju mu je izrekao ANSPDCP. Međutim, potvrdio je utvrđenje upravnog prekršaja iz zapisnika o utvrđenju i upravnoj kazni od 26. rujna 2019.

29 Odlučujući o žalbama koje su protiv te presude podnijeli Inteligo Media i ANSPDCP, Curtea de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu), koji je sud koji je uputio zahtjev, smatra da rješenje spora u glavnom postupku ovisi o utvrđivanju pravne osnove za obradu osobnih podataka o kojoj je riječ u glavnom postupku i uvjeta koje treba ispuniti kako bi se takva obrada mogla smatrati zakonitom, s obzirom na Direktivu 2002/58 i OUZP.

30 Prema mišljenju tog suda, najprije valja pojasniti, kao prvo, uvjete pod kojima se može smatrati da je korisnikova adresa elektroničke pošte dobivena „u smislu prodaje proizvoda ili usluge" u smislu članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58, kao drugo, doseg pojma „izravni marketing" iz članka 13. te direktive i, kao treće, je li taj pojam jednakovrijedan pojmu „komercijalno priopćenje", koji je rumunjski zakonodavac upotrijebio prilikom prenošenja njezina članka 13.

31 Nadalje, ako u ovom slučaju adrese elektroničke pošte korisnika nisu dobivene „u smislu prodaje proizvoda ili usluge" u smislu članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58, valja utvrditi je li slanje biltena „Personal Update" elektroničkom poštom obuhvaćeno područjem primjene članka 13. stavka 1. te direktive kao i odredbi kojima se sankcionira moguća povreda tog članka.

32 Naposljetku, sud koji je uputio zahtjev smatra da je potrebno pojasniti obveze koje nadzorno tijelo ima prilikom primjene članka 83. stavka 2. OUZP-a, s obzirom na to da te one ne proizlaze jasno iz teksta te odredbe.

33 U tim je okolnostima Curtea de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu) odlučila prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. U slučaju kad izdavač internetskih informativnih publikacija namijenjenih široj javnosti, koja nije stručna za predmetno područje, i koje sadržavaju vijesti o zakonodavnim izmjenama koje se svakodnevno objavljuju u Rumunjskoj dobije korisnikovu adresu elektroničke pošte u trenutku kad korisnik kreira besplatan korisnički račun na temelju kojeg može (i.) besplatno pristupiti dodatnim člancima publikacije o kojoj je riječ; (ii.) preko elektroničke pošte primati dnevni bilten koji sadržava sažetak zakonodavnih novosti koje su obrađene u člancima iz publikacije i hiperpoveznice na te članke i (iii.) uz plaćanje pristupiti člancima i analizama iz publikacije koji su dodatni i/ili opsežniji u odnosu na besplatan dnevni bilten:
   (a) je li izdavač internetskih informativnih publikacija tu adresu elektroničke pošte dobio ‚u smislu prodaje proizvoda ili usluge' u skladu s člankom 13. stavkom 2. Direktive 2002/58?
   (b) može li se smatrati da izdavač publikacija prenosi vijesti kao što su one koje se opisuju u točki (ii.) ‚za izravni marketing svojih sličnih proizvoda ili usluga' u smislu članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58?

2. U slučaju potvrdnih odgovora na pitanja 1.(a) i 1.(b), koje uvjete iz članka 6. stavka 1. točaka (a) do (f) [OUZP-a] treba smatrati primjenjivima kad se izdavač koristi korisnikovom adresom elektroničke pošte za prijenos dnevnog biltena, poput onog opisanog u točki (ii.) iz pitanja 1., u skladu sa zahtjevima predviđenima člankom 13. stavkom 2. Direktive 2002/58?

3. Treba li članak 13. stavke 1. i 2. Direktive 2002/58 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis u kojem se umjesto pojma ‚izravni marketing' iz Direktive 2002/58 upotrebljava pojam ‚komercijalno priopćenje' iz članka 2. točke (f) Direktive 2000/31? U slučaju niječnog odgovora, predstavlja li bilten poput onog opisanog u točki (ii.) iz pitanja 1. ‚komercijalno priopćenje' u smislu članka 2. točke (f) Direktive 2000/31?

4. U slučaju niječnih odgovora na pitanja 1.(a) i 1.(b):

(a) predstavlja li prijenos, putem elektroničke pošte, dnevnog biltena, poput onog opisanog u točki (ii.) iz prethodnog pitanja 1., ‚korištenje elektroničke pošte za potrebe izravnog marketinga' u smislu članka 13. stavka 1. Direktive 2002/58?
(b) treba li članak 95. [OUZP-a], u vezi s člankom 15. stavkom 2. Direktive 2002/58, tumačiti na način da će se nepoštovanje uvjeta koji se odnose na dobivanje korisnikova valjanog pristanka u skladu s člankom 13. stavkom 1. Direktive 2002/58 sankcionirati u skladu s člankom 83. [OUZP-a] ili u skladu s odredbama nacionalnog prava iz akta o prenošenju Direktive 2002/58, koji pak sadržava posebne sankcije koje se primjenjuju?

5. Treba li članak 83. stavak 2. [OUZP-a] tumačiti na način da je nadzorno tijelo, koje odlučuje o izricanju upravne novčane kazne i njezinu iznosu, u svakom pojedinom slučaju u upravnom aktu kojim se izriče kazna dužno ispitati i pojasniti učinak svakog od kriterija predviđenih točkama (a) do (k) na odluku o izricanju upravne kazne odnosno na odluku o iznosu izrečene upravne novčane kazne?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje i četvrto pitanje, točka (a)

34 Svojim prvim pitanjem i četvrtim pitanjem točkom (a), koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 13. stavke 1. i 2. Direktive 2002/58 tumačiti na način da urednik internetske publikacije dobiva korisnikovu adresu elektroničke pošte „u smislu prodaje proizvoda ili usluge" u smislu tog članka 13. stavka 2. kada taj korisnik na njegovoj internetskoj platformi kreira besplatan račun, koji mu daje pravo besplatno pristupiti određenom broju članaka te publikacije, besplatno primiti elektroničkom poštom dnevni bilten koji sadržava sažetak zakonodavnih novosti obrađenih u člancima te publikacije, uključujući poveznice na te članke kao i pravo pristupiti, uz plaćanje, dodatnim člancima i analizama navedene publikacije i da slanje takvog biltena predstavlja korištenje elektroničke pošte „za izravni marketing" „sličnih proizvoda ili usluga" u smislu te potonje odredbe.

35 Kako bi se odgovorilo na ta pitanja valja podsjetiti na to da u skladu sa svojim člankom 1. stavkom 1. Direktiva 2002/58 osigurava, među ostalim, usklađenost nacionalnih odredaba koje su potrebne kako bi se osigurala odgovarajuća razina zaštite osnovnih prava i sloboda, a posebno prava na privatnost i povjerljivost, s obzirom na obradu osobnih podataka u području elektroničkih komunikacija.

36 Člankom 2. točkom (d) Direktive 2002/58 predviđa se široka definicija pojma „komunikacija" koja uključuje svaku informaciju koja se razmjenjuje ili prenosi između ograničenog broja stranaka putem javno dostupne elektroničke komunikacijske usluge.

37 Člankom 13. Direktive 2002/58, naslovljenim „Neželjene poruke", u stavku 1. dopušta se korištenje različitih vrsta poruka, odnosno, među ostalim, elektroničke pošte za potrebe izravnog marketinga, pod uvjetom da se odnosi na pretplatnike ili korisnike koji su dali svoj prethodni pristanak.

38 Iznimno od zahtjeva takvog pristanka, članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58 predviđa da, kada fizička ili pravna osoba, u skladu s Direktivom 95/46 ili OUZP-om, od svojih korisnika dobije njihove kontaktne podatke za elektroničku poštu, u smislu prodaje proizvoda ili usluge, ta fizička ili pravna osoba može koristiti te elektroničke kontaktne podatke za izravni marketing pod uvjetom da poštuje uvjete navedene u toj odredbi.

39 Iz teksta odredbi iz točaka 37. i 38. ove presude proizlazi da se one primjenjuju samo na poruke koje se obavljaju „za izravni marketing”. Stoga, kako bi se odgovorilo na prvo pitanje i četvrto pitanje točku (a), valja utvrditi, kao prvo, je li svrha slanja biltena poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku izravni marketing i, u slučaju potvrdnog odgovora, kao drugo, je li pošiljatelj te poruke pribavio elektroničke kontaktne podatke dotičnih korisnika „u smislu prodaje […] usluge” u smislu članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58.

40 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, prilikom ujednačenog tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo njezin tekst nego i kontekst u kojem se ta odredba nalazi te ciljeve propisa kojeg je dio (vidjeti presude od 17. studenoga 1983., Merck, 292/82, EU:C:1983:335, t. 12., i od 1. kolovoza 2025., Alace i Canpelli, C-758/24 i C-759/24, EU:C:2025:591, t. 91.).

41 Što se tiče, na prvom mjestu, teksta članka 13. stavaka 1. i 2. Direktive 2002/58, valja utvrditi da ta odredba ne sadržava nikakvu naznaku u pogledu značenja pojma poruke „za potrebe izravnog marketinga”. Međutim, iz sudske prakse Suda proizlazi da taj pojam obuhvaća poruke koje imaju komercijalni cilj i izravno i pojedinačno su upućene potrošaču (vidjeti u tom smislu presudu od 25. studenoga 2021., StWL Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz, C-102/20, EU:C:2021:954, t. 47.).

42 S obzirom na te kriterije, Sud je presudio da reklamne poruke koje se odnose na promicanje usluga, koje se šalju u obliku elektroničke pošte, tako da se pojavljuju izravno u ulaznom spremniku privatne elektroničke pošte dotičnog korisnika, predstavljaju takve poruke (vidjeti u tom smislu presudu od 25. studenoga 2021., StWL Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz, C-102/20, EU:C:2021:954, t. 48.).

43 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, poruka o kojoj je riječ u glavnom postupku sastoji se od dnevnog biltena, koji se šalje u obliku elektroničke pošte, a sadržava sažetak zakonodavnih novosti o kojima se govori u člancima internetske novinske publikacije kao i poveznice na te članke. Samo pritiskom na te poveznice dotični korisnici mogu besplatno pregledati njihov cjelokupni sadržaj do najviše osam članaka mjesečno i, uz plaćanje, sve članke dostupne na internetskoj platformi kojom upravlja Inteligo Media.

44 Okolnost koju navodi sud koji je uputio zahtjev, prema kojoj, s obzirom na to da poruka sadržava sažetak sadržaja o kojima se govori u člancima te publikacije, ona također ima informativni sadržaj, ne može značiti da bi se ona trebala isključiti iz pojma poruke „za potrebe izravnog marketinga” u smislu članka 13. stavaka 1. i 2. Direktive 2002/58 i, prema tome, iz područja primjene te odredbe.

45 Naprotiv, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti istaknuo u točkama 32. do 34. svojeg mišljenja, svrha je takve poruke potaknuti korisnike o kojima je riječ da pristupe sadržaju koji se plaća koji pruža izdavač novina, dajući prednost iscrpljenju broja članaka kojima se na predmetnoj internetskoj platformi može besplatno pristupiti i sklapanju potpune pretplate. Tako je njezin cilj promicanje prodaje tog sadržaja i stoga ima komercijalni cilj u smislu sudske prakse navedene u točki 41. ove presude. Usto, budući da se ta poruka, poslana u obliku elektroničke pošte, pojavljuje izravno u ulaznom spremniku privatne elektroničke pošte njezinih primatelja, valja

smatrati da je izvršena „za potrebe izravnog marketinga” u smislu članka 13. stavaka 1. i 2. Direktive 2002/58, i to neovisno o pitanju može li se ta svrha izvesti iz samog sadržaja navedene poruke ili pak iz strukture ponude njezina pošiljatelja.

46 To tumačenje pojma poruke „za potrebe izravnog marketinga” potkrijepljeno je, na drugom mjestu, kontekstom u kojem se on nalazi i ciljevima koji se nastoje postići Direktivom 2002/58.

47 U tom pogledu valja istaknuti da članak 13. stavak 1. Direktive 2002/58 propisuje načelno pravilo koje prijenos neželjenih poruka koje ulaze u njegovo područje primjene uvjetuje dobivanjem prethodnog pristanka njihova primatelja.

48 Ako ne postoji takav pristanak, takva je poruka dopuštena samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58. Tom se odredbom najprije zahtijeva da je, poštujući Direktivu 95/46 ili, ovisno o slučaju, OUZP, pošiljatelj poruke o kojoj je riječ od primatelja te poruke dobio njihove elektroničke kontaktne podatke za elektroničku poštu u okviru prodaje proizvoda ili usluge. Nadalje, ti elektronički kontaktni podaci mogu se upotrebljavati za izravni marketing, pod uvjetom da se taj marketing odnosi na slične proizvode ili usluge koje pruža sam taj pošiljatelj. Naposljetku, to korištenje uvjetovano je time da su ti primatelji jasno i izričito obaviješteni o mogućnosti protivljenja besplatno i na jednostavan način takvom korištenju elektroničkih kontaktnih podataka u trenutku njihova prikupljanja i uvijek kod slanja svake nove poruke, za slučaj da nisu odmah odbili takvo korištenje.

49 Usto, članak 13. stavak 4. Direktive 2002/58 u svakome slučaju, zabranjuje slanje elektroničkih poruka za potrebe izravnog marketinga, koje su prikrivene ili je identitet pošiljatelja u čije se ime šalje poruka skriven, što je protivno članku 6. Direktive 2000/31, kao i poruka iste prirode koje nemaju valjanu adresu na koju primatelji mogu dostaviti zahtjev za prestanak slanja takvih poruka ili koje pak potiču primatelje na posjećivanje web stranica koje nisu sukladne tom članku 6.

50 Svim jamstvima, navedenima u točkama 47. do 49. ove presude, nastoje se ostvariti ciljevi Direktive 2002/58, kako su navedeni u njezinim uvodnim izjavama 2. i 40., kojima se osobito nastoji osigurati puno poštovanje prava navedenih u člancima 7. i 8. Povelje o temeljnim pravima i, u tu svrhu, zaštititi pretplatnike od povreda njihove privatnosti neželjenim porukama u svrhu izravnog marketinga, osobito putem automatiziranih poziva, telefaksa i elektroničke pošte, uključujući SMS poruke.

51 Svako drugo tumačenje moglo bi oslabiti koristan učinak članka 13. Direktive 2002/58 i tako dovesti u pitanje razinu zaštite privatnosti iz te direktive. Naime, kad bi se prihvatilo suprotno tumačenje, prijenos priopćenja poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku ne bi bio obuhvaćen jamstvima predviđenima u tom članku 13., bez obzira na opasnost od ugrožavanja privatnosti korisnika usluga elektroničke pošte.

52 Budući da treba smatrati da je poruka poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku izvršena „za potrebe izravnog marketinga” u smislu članka 13. stavaka 1. i 2. Direktive 2002/58, valja, kao drugo, ispitati je li ispunjen uvjet iz tog članka 13. stavka 2., naveden u točki 39. ove presude, prema kojem je pošiljatelj te poruke elektroničke kontaktne podatke korisnika trebao dobiti „u okviru prodaje […] usluge”.

53 Na prvom mjestu, s jedne strane, kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točki 40. svojeg mišljenja, u skladu s općeprihvaćenom definicijom, pojam „prodaja” označava sporazum koji nužno podrazumijeva plaćanje u zamjenu za robu ili uslugu. Taj pojam stoga može obuhvatiti samo transakcije koje podrazumijevaju plaćanje naknade.

54 S druge strane, valja utvrditi da se članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58 općenito odnosi na „usluge” a da pritom ne pravi nikakvu razliku ovisno o vrsti usluge o kojoj je riječ. Kad je riječ o uslugama koje su obuhvaćene područjem primjene Direktive 2000/31, Sud je presudio da naknadu za uslugu koju pružatelj pruža u okviru svoje gospodarske djelatnosti ne plaćaju nužno osobe koje se njome koriste. To posebno vrijedi kad je uslugu besplatno pružio davatelj usluga u svrhu oglašavanja prodane robe ili pruženih usluga, s obzirom na to da je trošak te aktivnosti sadržan u prodajnoj cijeni te robe ili tih usluga (presuda od 15. rujna 2016., Mc Fadden, C-484/14, EU:C:2016:689, t. 41. i 42. i navedena sudska praksa). Ta se razmatranja mogu primijeniti u okviru tumačenja članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58.

55 Upravo je to slučaj u ovom predmetu. Naime, kao što to proizlazi iz teksta prvog pitanja i obrazloženja odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, društvo Inteligo Media pribavilo je elektroničke kontaktne podatke korisnika o kojima je riječ prilikom njihova kreiranja besplatnog računa na internetskoj platformi kojom upravlja to društvo, što je podrazumijevalo da su ti korisnici prihvatili ugovorne uvjete pružanja „Service Premium”. Pretplatom na tu uslugu navedeni korisnici dobili su pravo na besplatan pristup određenom broju članaka objavljenih u predmetnoj publikaciji i pravo na primanje biltena „Personal Update”. Kao što to proizlazi iz točke 45. ove presude, pružanje takve usluge prije svega ima cilj oglašavanja koji se sastoji od promidžbe sadržaja koji se plaća koji pruža društvo Inteligo Media, pri čemu je trošak te usluge uključen u cijenu tog sadržaja.

56 U tim okolnostima, kao što je to učinio nezavisni odvjetnik u točki 43. svojeg mišljenja, valja smatrati da neizravna naknada, koja je uključena u prodajnu cijenu potpune pretplate koju nudi taj pružatelj, poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, ispunjava zahtjev plaćanja naveden u točki 53. ove presude.

57 Slijedom toga, radnja poput one u okviru koje je društvo Inteligo Media dobilo elektroničke kontaktne podatke korisnika može biti obuhvaćena pojmom „prodaja […] usluge” u smislu članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58.

58 Na drugom mjestu, to je tumačenje u skladu s kontekstom u kojem se taj pojam koristi i ciljevima propisa kojeg je dio.

59 U tom pogledu, točno je da članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58 predviđa iznimku koja odstupa od načelnog pravila utvrđenog u tom članku 13. stavku 1. i da ga stoga treba usko tumačiti. Međutim, kao prvo, tekst navedenog članka 13. stavka 2. ne isključuje mogućnost da naknadu koja se zahtijeva na temelju transakcije „prodaje”, u smislu te potonje odredbe, može platiti osoba različita od primatelja proizvoda ili usluge koji su predmet te transakcije. Naprotiv, iz tog teksta proizlazi da je zakonodavac Unije samo naložio da se elektronički kontaktni podaci dotičnih korisnika pribavljaju „u okviru prodaje proizvoda ili usluge”.

60 Kao drugo, tumačenje teksta članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58 mora u svakom slučaju biti u skladu s ciljem te odredbe. Iz toga proizlazi da se nužnost takvog uskog tumačenja ne može shvatiti na način da omogućuje da se ti izrazi tumače na način koji bi ih lišio njihova korisnog učinka (vidjeti po analogiji presudu od 4. ožujka 2021., Frenetikexito, C-581/19, EU:C:2021:167, t. 22. i navedenu sudsku praksu).

61 Međutim, kad je riječ o cilju članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58, iz uvodne izjave 41. te direktive proizlazi da je zakonodavac Unije namjeravao predvidjeti odstupanje od načela iz tog članka 13. stavka 1. kada su elektronički kontaktni podaci korisnika o kojima je riječ pribavljeni „u kontekstu postojećeg odnosa prema potrošačima”, a da pritom nije dodatno opisao taj odnos.

62 Slijedom toga, i pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, očito je da je u ovom slučaju ispunjen uvjet prema kojem elektronički kontaktni podaci korisnika o kojima je riječ moraju biti prikupljeni „u okviru prodaje proizvoda ili usluge” kao i da je ispunjen uvjet, kao što to proizlazi iz točaka 55. i 56. ove presude, koji se odnosi na sličnost usluge koja je predmet predmetnog marketinga.

63 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo pitanje i četvrto pitanje točku (a) valja odgovoriti da članak 13. stavke 1. i 2. Direktive 2002/58 treba tumačiti na način da urednik internetske publikacije dobiva korisnikovu adresu elektroničke pošte „u smislu prodaje proizvoda ili usluge” u smislu tog članka 13. stavka 2. kada taj korisnik na njegovoj internetskoj platformi kreira besplatan račun, koji mu daje pravo besplatno pristupiti određenom broju članaka te publikacije, besplatno primiti elektroničkom poštom dnevni bilten koji sadržava sažetak zakonodavnih novosti obrađenih u člancima te publikacije, uključujući poveznice na te članke kao i pravo pristupiti, uz plaćanje, dodatnim člancima i analizama navedene publikacije. Slanje takvog biltena čini korištenje elektroničke pošte „za izravni marketing” „sličnih proizvoda ili usluga” u smislu te potonje odredbe.

Drugo pitanje

64 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58, u vezi s člankom 95. OUZP-a, tumačiti na način da se, kada voditelj obrade koristi korisnikovu adresu elektroničke pošte kako bi mu poslao neželjenu poruku, u skladu s tim člankom 13. stavkom 2., primjenjuju uvjeti zakonitosti obrade predviđeni člankom 6. stavkom 1. te uredbe.

65 Kao što je to Sud u više navrata presudio članak 6. stavak 1. prvi podstavak OUZP-a predviđa iscrpan i ograničen popis slučajeva u kojima se obrada osobnih podataka može smatrati zakonitom. Dakle, da bi se mogla smatrati zakonitom, obrada mora biti obuhvaćena jednim od slučajeva predviđenih tom odredbom (presude od 22. lipnja 2021., Latvijas Republikas Saeima (Kazneni bodovi), C-439/19, EU:C:2021:504, t. 99., i od 9. siječnja 2025., Mousse, C-394/23, EU:C:2025:2, t. 25. i navedena sudska praksa).

66 Međutim, u skladu s izričitim tekstom članka 95. OUZP-a, tom se uredbom ne propisuju dodatne obveze fizičkim ili pravnim osobama u pogledu obrade u vezi s pružanjem javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga u javnim komunikacijskim mrežama u Uniji povezanih s pitanjima u pogledu kojih vrijede posebne obveze s istim ciljem iz Direktive 2002/58.

67 Osim toga, u uvodnoj izjavi 173. te uredbe, slično tomu, pojašnjava se da bi se ona trebala primjenjivati na sva pitanja u vezi sa zaštitom temeljnih prava i sloboda u odnosu na obradu osobnih podataka koja ne podliježu posebnim obvezama s istim ciljem koji je utvrđen Direktivom 2002/58, uključujući obveze voditelja obrade i prava pojedinaca.

68 Kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točki 50. svojeg mišljenja, člankom 13. stavkom 2. Direktive 2002/58 iscrpno se uređuju uvjeti i svrhe obrade kao i prava ispitanika te se voditelju obrade nameću „posebne obveze" u smislu članka 95. OUZP-a. Slijedom toga, zakonitost obrade osobnih podataka u okviru poruke obuhvaćene područjem primjene tog članka 13. stavka 2. može se utvrditi na temelju te odredbe a da je pritom nije potrebno ocijeniti s obzirom na uvjete predviđene u članku 6. stavku 1. točkama (a) do (f) OUZP-a.

69 S obzirom na sve prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58, u vezi s člankom 95. OUZP-a, treba tumačiti na način da kada voditelj obrade koristi korisnikovu adresu elektroničke pošte kako bi mu poslao neželjenu poruku, u smislu tog članka 13. stavka 2., ne primjenjuju se uvjeti zakonitosti obrade predviđeni u članku 6. stavku 1. te uredbe.

Treće pitanje

70 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita treba li članak 13. stavke 1. i 2. Direktive 2002/58 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis u kojem se upotrebljava pojam „komercijalno priopćenje", predviđen u članku 2. točki (f) Direktive 2000/31, umjesto pojma „izravni marketing" i, u slučaju niječnog odgovora, predstavlja li dnevni bilten koji sadržava sažetak zakonodavnih novosti obrađenih u člancima internetske publikacije, uključujući poveznice na potonje članke, „komercijalno priopćenje" u smislu tog članka 2. točke (f).

71 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, pitanja koja se odnose na pravo Unije uživaju pretpostavku relevantnosti. Odbijanje Suda da odluči o prethodnom pitanju koje je uputio nacionalni sud moguće je samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja (presuda od 15. lipnja 2021., Facebook Ireland i dr., C-645/19, EU:C:2021:483, t. 115. i navedena sudska praksa).

72 Nadalje, u skladu s jednako ustaljenom sudskom praksom, smisao prethodnog postupka nije davanje savjetodavnih mišljenja o općim ili hipotetskim pitanjima, nego stvarna potreba za učinkovitim rješavanjem spora (presuda od 15. lipnja 2021., Facebook Ireland i dr., C-645/19, EU:C:2021:483, t. 116. i navedena sudska praksa).

73 U ovom slučaju iz odgovora na prvo pitanje i na četvrto pitanje točku (a) proizlazi da slanje biltena poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku predstavlja poruku „za potrebe izravnog marketinga" u smislu članka 13. stavaka 1. i 2. Direktive 2002/58. U tim okolnostima, na temelju navoda suda koji je uputio zahtjev, ne čini se da je tom sudu potrebno tumačenje pojma „komercijalno priopćenje", predviđenog u članku 2. točki (f) Direktive 2000/31, kako bi riješio spor koji se pred njim vodi.

74 Iz toga slijedi da je treće pitanje nedopušteno.

Četvrto pitanje, točka (b), i peto pitanje

75 Uzimajući u obzir odgovor dan na prvo pitanje i četvrto pitanje točku (a), nije potrebno odgovoriti na četvrto pitanje točku (b) i peto pitanje.

Troškovi

76 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 13. stavke 1. i 2. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) kako je izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009.**

   treba tumačiti na način da:

   urednik internetske publikacije dobiva korisnikovu adresu elektroničke pošte „u smislu prodaje proizvoda ili usluge” u smislu tog članka 13. stavka 2. kada taj korisnik na njegovoj internetskoj platformi kreira besplatan račun, koji mu daje pravo besplatno pristupiti određenom broju članaka te publikacije, besplatno primiti elektroničkom poštom dnevni bilten koji sadržava sažetak zakonodavnih novosti obrađenih u člancima te publikacije, uključujući poveznice na te članke kao i pravo pristupiti, uz plaćanje, dodatnim člancima i analizama navedene publikacije. Slanje takvog biltena čini korištenje elektroničke pošte „za izravni marketing” „sličnih proizvoda ili usluga” u smislu te potonje odredbe.

2. **Članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58, kako je izmijenjena Direktivom 2009/136, u vezi s člankom 95. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka),**

   treba tumačiti na način da:

   kada voditelj obrade koristi korisnikovu adresu elektroničke pošte kako bi mu poslao neželjenu poruku, u smislu tog članka 13. stavka 2., ne primjenjuju se uvjeti zakonitosti obrade predviđeni u članku 6. stavku 1. te uredbe.

3. **Treće pitanje koje je uputila Curtea de Apel Bucureşti (Žalbeni sud u Bukureštu, Rumunjska) nije dopušteno.**

Potpisi